

گفت و گو باری هاموند؛ آینده پژوه جهانی

عباس حسینی
AH.branding@yahoo.com

علم پزشکی همگرا شده تا فرصتهای بسیار شگفت‌آوری را در آینده‌ی بهداشت و درمان ایجاد کنند.

یا به‌عنوان نمونه‌ای دیگر از این همگرایی‌ها می‌توانیم به فناوریهای روباتیک اشاره کنیم که در حال همگرا شدن با نرم‌افزارهای متن‌باز (OSS) هستند. بنابراین روباتها در آینده توانا تر و البته ارزانتر خواهند بود.

● **آینده پژوهان سناریوهای را برای آینده تدوین می‌کنند. چه عناصری باید در این سناریوها وجود داشته باشند؟**

یکی از مواردی که ما سعی می‌کنیم به حداقل برسانیم، "تعصب زمان حال" است. این یعنی اینکه زمانی که ما درباره‌ی اتفاقات ممکن در آینده فکر می‌کنیم، تلاش می‌کنیم به دیدگاههای عمومی و اجتماعی رایج امروز توجهی نکنیم.

برای مثال، امروز اگر پزشکان روی جنین، مهندسی ژنتیک انجام دهند، پدر و مادرها احساس خوبی نخواهند داشت.

اما ۲۰ سال بعد زمانی که نشان داده شود مداخله‌ی ژنتیک در جنین می‌تواند عارضه‌ها و ناتواناییهای ژنتیک را کاهش دهد یا حتی به طور کلی از بین ببرد، دید عمومی مطمئناً تغییر خواهد کرد. بنابراین، نمی‌توانیم از طریق عینک امروز به آینده نگاه کنیم.

● **مهمترین تفاوتها بین وضعیت کسب و کارها در دوره‌ی کنونی و وضعیت آنها در سال ۲۰۳۰ چه مواردی خواهد بود؟**

در بخش تولید، روباتها نقش کاربران را بازی خواهند کرد.

هوش مصنوعی و اتوماسیون عمومی نقش مهمی در پیشبرد کسب و کارها خواهند داشت. البته نباید فراموش کنیم که این خطر هم وجود دارد که در سال ۲۰۳۰ شاهد بیکاری بی‌سابقه‌ای باشیم.

بنابراین، آینده برای کسب و کارها می‌تواند هم یک فرصت باشد و هم یک تهدید. کاهش هزینه و

● **خودتان را معرفی کنید.**

من، نویسنده، پژوهشگر و سخنرانی هستم که سعی می‌کند آینده را درک کند. در اروپا به کسی که این کار را انجام می‌دهد "آینده‌شناس"، و در امریکا "آینده‌پژوه" می‌گویند.

● **آینده پژوهی را چگونه تعریف می‌کنید؟**

مطالعات آینده‌پژوهی با تحلیل کردن روندهای فعلی سعی بر آن دارد که میزان تأثیرگذاری آنها را بر آینده مورد بررسی قرار دهد. آینده‌پژوهی به هیچ وجه تلاش نمی‌کند که آینده را پیش‌بینی کند، زیرا نمی‌توان اتفاقاتی را که در زمان آینده رخ خواهند داد، پیش‌بینی کرد. کار ما این است که روندهای امروز را آنقدر خوب بررسی کنیم تا بتوانیم تحلیل عملی و درستی ارائه دهیم از مسیری که این روندها ما را به سمت آن خواهند برد.

● **چه شد که به آینده پژوهی علاقه مند شدید؟**

من در دهه‌ی ۱۹۷۰ قرن بیستم میلادی در سانفرانسیسکو زندگی و کار می‌کردم. سانفرانسیسکو مرکز انقلابی در صنعت کامپیوتر بود که کم‌کم در حال شکل گرفتن بود و من از این اتفاقات هیجان‌زده بودم. به همین دلیل نوشتن کتابهایی را شروع کردم درباره‌ی تأثیر تکنولوژی کامپیوتری روی جامعه در آینده. حدود سال ۱۹۸۲ بود که در جریان مراسم رونمایی یکی از کتابهایم به من لقب آینده‌پژوه دادند. آن زمان بود که متوجه شدم آینده برای من از هر چیز دیگری هیجان‌انگیزتر است.

● **آینده پژوهان از روشهای مختلفی برای تحلیل روندهای فعلی و پیش‌بینی اتفاقات آینده استفاده می‌کنند. شما کدام روشها را مفیدتر و کاربردی ترمی دانید؟**

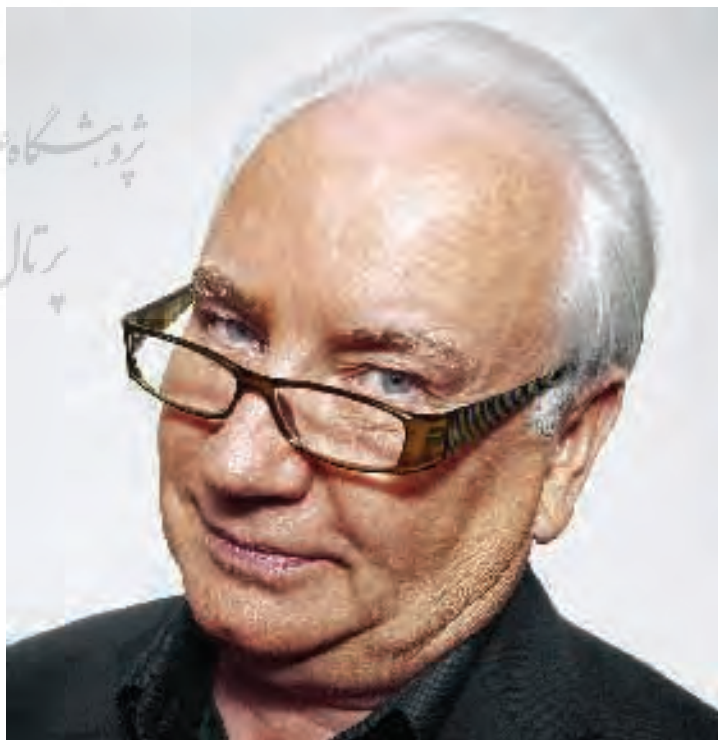
در تلاش برای درک آینده، از تکنیکهای متعددی استفاده می‌کنیم. یکی از این تکنیکها شناسایی نقاطی است که همگرایی تکنولوژیکی در حال روی دادن است. برای مثال، در دوره‌ی فعلی فناوری اطلاعات با

گفت‌وگوی اختصاصی با ری هاموند، آینده‌شناس یا آینده‌پژوه جهانی را می‌خوانید که از اعضای بنیاد جهانی نوآوری است.

ری هاموند در این گفت‌وگوی کوتاه از فعالیتهای علمی خود در حوزه‌ی آینده‌پژوهی گفت که البته حاوی بینشهای فراوانی است برای خردورزان بویژه صاحبان کسب و کارها که ناگزیرند در تلاطم رویدادها سکان کسب و کار خود را با دانایی، شکیبایی و بصیرت پیش ببرند.

ری هاموند شخصیت علمی جالبی دارد. آنجا که دامنه‌ی دانش و مطالعات علمی به او اجازه می‌دهد برای فعالیتهای آینده‌پژوهی می‌کوشد، اما آنجا که سیطره‌ی علم و روندهای علمی مانع تخیل و رزیهای جسورانه‌ی او می‌شود، به سراغ "رمان" و "داستان" می‌رود. رمان می‌نویسد، داستان می‌نویسد تا بتواند به دور از پارامترها و قواعد علمی، در تشریح و توصیف آینده قدم بردارد؛ همان‌گونه که پیش از این "ژول ورن" توانست با خیالپردازیهای عالمانه‌ی خود، به سهولت منابع نوآوری را در اختیار کاشفان و دانشمندان و مخترعان قرار دهد.

توسعه مهندسی بازار

آینده برای کسب و کارها می تواند هم یک فرصت باشد و هم یک تهدید. کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری، از فرصتهای پیش روی کسب و کارها خواهند بود، و بیکاری شدید و متعاقب آن ناآرامیهای اجتماعی تهدیداتی هستند که کسب و کارها با آن مواجه خواهند شد.

بیشتری بخوانید.
تنها پادزهر کارا و معجزه‌آسا برای تغییرات مداوم، آموزش و یادگیری همیشگی است. ■

هستید. چه ارتباطی میان آینده‌پژوهی و نوآوری می بینید؟
نوآوری تنها راه رسیدن به رشد اقتصادی پایدار است. در حقیقت بخش زیادی از درک ما آینده‌پژوهان از آینده بر پایه و اساس نوآوری‌هایی است که پیش‌بینی می‌کنیم اتفاق خواهد افتاد.
برای مثال، نوآوری در علم پزشکی باعث خواهد شد که در دهه‌ی آینده شاید شاهد پنج یا شش انقلاب بزرگ در این حوزه باشیم.

● برای مدیران ارشد شرکت‌هایی که درباره‌ی آینده‌ی کسب و کارشان دغدغه دارند، چه پیشنهاداتی دارید؟
تا جایی که می‌توانید مطالعه کنید و کتابها و مقالات

افزایش بهره‌وری، از فرصتهای پیش‌روی کسب و کارها خواهند بود، و بیکاری شدید و متعاقب آن ناآرامیهای اجتماعی تهدیداتی هستند که کسب و کارها با آن مواجه خواهند شد.

● آیا در سال ۲۰۳۰ کسب و کارها به بازاریابی نیاز خواهند داشت؟
قطعاً به بازاریابی بیشتر نیاز خواهند داشت ولی بازاریابی بیشتر به شکل دیجیتال یا اشکال مشابه آن خواهد بود.

● شما علاوه بر نوشتن چندین کتاب در حوزه‌ی آینده‌پژوهی، رمانهایی را نیز درباره‌ی آینده نوشته‌اید. چرا به رمان نویسی روی آوردید؟
داستان نویسی برای من مانند کار کردن در یک آزمایشگاه است که در آنجا می‌توانم بدون نگرانی از اینکه همه چیز درست پیش برود و پیش‌بینی‌هایم درست از آب دربیایند، درباره‌ی آینده ایده‌پردازی کنم. من ۳۰ سال است که آینده‌پژوه هستم و در کار من مهم است که آینده را درست پیش‌بینی کنی، چون وقتی آینده بیاید، میزان درستی پیش‌بینی مشخص می‌شود (همین حالا در آینده‌ای زندگی می‌کنم که ۳۰ سال پیش آن را توصیف کرده بودم).
اما در داستان بدون هیچ‌گونه نگرانی درباره‌ی درستی یا نادرستی پیش‌بینی، ایده‌هایم را بیان می‌کنم. در داستان نویسی تنها چیزی که اهمیت دارد این است که داستان جذابی تعریف کنید.

● شما یکی از اعضای بنیاد جهانی نوآوری

در یک نگاه

ری‌هاموند؛ باتجربه‌ترین آینده‌پژوه اروپا

(The Morrow Project) تألیف کند. پادکست گزارش ری با عنوان "The Mercy Dash" در دسترس همگان قرار دارد.
وی همچنین سخنران با استعداد و الهام‌بخشی در حوزه‌ی آینده‌پژوهی است و تقاضا برای سخنرانی او در مراسم و همایشهای مختلف از سوی کسب و کارها، دولت و سازمانهای غیردولتی بسیار است. موضوعات سخنرانی او عبارتند از تأثیر فناوری و نوآوری در رشد کسب و کار، اهمیت مدل کسب و کار پایدار و اهمیت جهانی شدن. وی همچنین سخنرانیهای بیشماری را در دانشگاههای سراسر جهان داشته است. ■

تجزیه و تحلیل دی ان ای (DNA)، مهندسی ژنتیک، شبیه‌سازی و ظهور ماشین‌آلات فوق هوشمند در قرن ۲۱ که ممکن است بعدها به رقیب انسانها تبدیل شوند، پرداخت.
هاموند همچنین نویسنده‌ی چهار رمان درباره‌ی آینده‌پژوهی است و کتابهایش جزو پرفروش‌ترین کتابها در کشورهای آمریکا، انگلستان، فرانسه، اسپانیا، لهستان، ژاپن و چین بوده است. کتابهای او در سطح بین‌المللی و از سوی انتشارات مک‌میلان چاپ می‌شوند.
بتازگی شرکت اینتل از ری درخواست کرده است تا گزارشی درباره‌ی تحقیقات اینتل در پروژه‌ی مارو

ری مطالعات خود را در این حوزه از سال ۱۹۸۰ آغاز کرد که نشانه‌ی دقت و دوراندیشی او بر روی این موضوع در طولانی مدت است. او حالا در آینده‌ای زندگی می‌کند که نخستین بار حدود سه دهه‌ی پیش درباره‌ی آن حرف زده بود.
"کتاب آنالین" که در سال ۱۹۸۴ نوشته شده، اولین کتاب جهان بود که به شناسایی اهمیت اینترنت پرداخت و "جستجو" را به عنوان محرک اصلی تبلیغات آنالین و تجارت الکترونیک معرفی کرد.
در سال ۱۹۸۶ کتاب "فرانکشتاین مدرن" منتشر شد، فرانکشتاین مدرن اولین کتابی بود که به پیش‌بینی اهمیت

ری‌هاموند باتجربه‌ترین و موفقترین آینده‌پژوه در اروپا است. وی بیش از ۳۰ سال از عمرش را به تحقیق، نویسندگی، سخنرانی درباره‌ی نحوه‌ی تأثیر روندهای اصلی بر روی جامعه و کسب و کار در آینده صرف کرده است.
سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۰ به پاس خدماتش در آینده‌پژوهی و با حضور میخائیل گورباچف، برنده‌ی جایزه‌ی صلح نوبل، از وی تقدیر کرد.
هاموند همچنین یک رهبر موفق در کسب و کار و کارآفرین نمونه است. او دستی هم در ساخت و ساز و رهبری کسب و کارهای پررونق دارد. وی ۱۷ کتاب درباره‌ی آینده‌پژوهی تألیف کرده است.